

Alexander Vandermeulen

De neloredieren wachten voor behandelingen

Een paard is onmisbaar op het bedrijf

Een lesje lassowerpen voor de deelnemers

Slachten in de buitenlucht

Twee cameraploegen volgen de deelnemers

Tv-programma Beroepen zonder grenzen toont Braziliaanse vleesveesector

Als cowboys in Brazilië

Zet vier Vlaamse veehouders op een vleesveebedrijf in Brazilië aan het werk en je krijgt prachtige tv-beelden. Slachten in de open lucht, onthoornen en brandmerken zonder verdoving tonen de harde werkelijkheid op de Braziliaanse vleesveebedrijven.

tekst Jaap van der Knaap

Prachtige tv-beelden leverde het op. Vier Vlaamse rundveehouders die in de binnenlanden van Brazilië te paard een grote kudde nelorekoeien bijeendrij-

ven. De elegante nelores, de indrukwekkende natuur en het viertal veehouders waren gezamenlijk een week lang de hoofdrolspelers voor een klein uurtje

televisie voor het programma 'Beroepen zonder grenzen' van tv-zender één. 'Je kunt altijd iets bijleren', vertelt Alexander Vandermeulen uit Tienen over waarom hij zich opgaf voor het veelgeprezen tv-programma. De dertigjarige vleesveehouder had zich via de Groene Kring aangemeld en werd uiteindelijk samen met vleesveehouder Kobe Rull en de melkveehouders Stan Decks en Marleen Verheyen uitgekozen om deel te nemen. De vier veehouders wisten niet waarheen ze vertrokken, maar kregen de opdracht mee om hun eigen beroep in een ander land uit te voeren, legt Vandermeulen de

basis van het programma uit. 'We werden een week lang gevolgd door twee camera-teams en we gaven commentaar op het werk dat we daar moesten doen in vergelijking met thuis. Dat levert fraaie televisie op.'

Slachten in de brandende zon

In Tienen baat Alexander samen met zijn broer Frederik een 100 hectare groot akkerbouwbedrijf uit met 190 Belgisch-witblauwdieren. De laatste vijf jaar investeerden ze volop in de vleesveetak om werk te creëren voor twee man. 'Ik ben sinds kort volledig thuis aan het werk, maar had daarvoor een baan buiten de deur. Ik ben blij dat ik nu volledig eigen baas ben, maar ik mis soms de sociale contacten. De wereld is immers groter dan het eigen erf', stelt Vandermeulen. Dat die wereld groot is en vooral dat werkzaamheden op een vleesveebedrijf in het buitenland totaal anders kunnen

zijn, ervaaarde hij in Brazilië. 'De mannen met wie we optrokken, de zogenoemde cowboys, die leven voor hun werk. Ze zijn er letterlijk 24 uur per dag, 7 dagen in de week mee bezig. Daar is geen afleiding; het dichtstbijzijnde dorp was zes uur rijden.' Vandermeulen en zijn kompanen werden voor het tv-programma te werk gezet in Centraal-Brazilië in het gebied Pantanal op een bedrijf met 2000 koeien op 4000 hectare.

De eigenaar van het bedrijf laat de koeien verzorgen door vijftien cowboys die in schamele hutjes op het erf wonen. 'De cowboys hebben er niks, de meeste zijn niet getrouwd en nauwelijks geschoold, maar al heel erg blij dat ze werk hebben.' Daarmee wil Alexander niet beweren dat de cowboys dom zijn. 'Het zijn professionals, ze zijn duizend procent met hun werk bezig en dat kunnen ze enorm goed. Maar breder gaat hun kennis niet.'

Alexander leerde er paardrijden om de kuddes te drijven, lassowerpen en hij zag met eigen ogen hoe koeien werden onthoorn, gebrandmerkt en ook geslacht. 'Vooraf hadden we goed bedacht wat we wel en niet zouden doen. Je weet dat er een camera draait, en je wilt niet dat je thuiskomt en voor dieren mishandeling wordt aangesproken.'

Want inderdaad, in de vleesveewereld in Brazilië zijn de normen anders dan in Europa. Het brandmerken of onthoornen gebeurde zonder verdoving en het slachten midden in het land in de volle zon. 'Het slachten is netjes in beeld gebracht; de ergste beelden zijn niet getoond', vindt Alexander, die weet dat de slacht op de tv toch nog voor de nodige commotie zorgde in Vlaanderen. 'Het is goed dat dit getoond is. Het maakt duidelijk hoe groot het verschil is tussen het slachten hier in Vlaanderen, met al onze voorwaarden, en Brazilië. De consument denkt dat vlees uit Brazilië beter is, beter behandeld is, diervriendelijker is geproduceerd. Maar nu hebben ze gezien dat er geslacht werd in de brandende zon bij dertig graden en dat het vlees ongekouwd werd bewaard'. Het gras bij de burens is niet altijd groener.

Dat wilde Alexander laten zien en dat was een van de drijfveren om mee te doen aan het programma. 'Ik wilde laten zien dat de Europese consument zich soms zo drukt maakt over voedselveiligheid en de sector hier allerlei regels oplegt, terwijl diezelfde consument vervolgens wel vlees koopt uit Zuid-Amerika, waar het eigenlijk veel minder goed geregeld is.'

Inefficiënte vleesproductie

Het Braziliaanse bedrijf was een fokbedrijf waar de stiertjes na de zoogperiode vertrokken naar mesterijen. De volwassen stieren waren op 4,5-jarige leeftijd slachtrijp en bereikten dan een levend gewicht van 550 kg waarvoor de veehouder gemiddeld 1 euro per kg levend gewicht ontving.

Fokkerij gebeurde via stieren die de cowboys zelf uit de kuddes zochten op basis van de uiterlijke vleeskenmerken. In twee maanden moesten de koeien vanwege het grasgroeiseizoen gedekt zijn en dat zorgde voor een jaarlijks drachtpercentage van de kudde van zeventig procent. 'Ik denk bij zo'n laag percentage dan meteen: die man laat hier geld liggen. Een jaar bijna een derde van de koeien niet drachtig, wat een gemiste kans!', stelt Alexander, die van de eigen veestapel alle kengetallen nadrukkelijk in beeld heeft. 'Ik word altijd heel ongeduldig wanneer een koe "leeg" blijkt te zijn.'

Vandermeulen benoemt ook de trage groei van de Braziliaanse dieren. 'De Belgisch-witblauwkoe bereikt op 20 maanden al een levend gewicht van 600 kilo. Het is goed dat de consument nu ziet hoe efficiënt wij ons vee houden. Wanneer we allemaal moesten boeren als in Brazilië, dan hadden we niet genoeg te eten.'

Alexander kreeg veel positieve reacties op zijn deelname aan het programma en heeft er zelf ook het nodige van opgestoken. 'Er is daar geen stress, het leven is heel relaxed. Dat hoop ik nog iets van mee te nemen. Maar wanneer ze in Brazilië iets van onze kennis hadden, dan kon de productie daar echt nog een stuk omhoog.'

Het bijeendrijven van de kudde neloredieren door de Vlaamse veehouders